

# ՊԻՉԶԱԹ ԲՐԻՍՏՈՍ

ԷՆ ՊԷՅՅԻԻՔ ՄԻԻՂԻԶԻՏԻ ՏԻՐ



معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۲۰ شعبان ۱۳۱۷ و  
۱۱ کانون اول ۳۱۵ تاریخی و ۵۳۹ نومرولی رخصتنامه سیله  
نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویه اولندرق  
طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱ՛Ս Ի Ա՝ ՅԱԿՈՐ ՊՅՑԱՃԵԱՆ

1899



~~Handwritten scribbles at the top of the page.~~

Handwritten text in Armenian script, possibly a signature or title.

ՊԻՋՁԱԹ ԳՐԻՍՏՈՍ 1/3 37

ԷՆ ՊԵՅԵՒԻՔ ՄԻՒՂԻՋԷ ՏԻՐ



معارف عمومیہ نظارت جلیہ سنک ۲۰ شعبان ۳۱۷ و ۱۱ کانون اول  
۳۱۵ تاریخلی و ۵۳۹ نومرولی رخصتنامه سیله نشر اولمشدر  
مصارفی آمریقان مسیونر شرکتی طرفندن تسویه اولنهرق طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏՍԱ

ՄԱԹՊԱՆ Ի Ա. ՅԱԿՈՒ ՊՅՅԱՃԵԱՆ

1899

# ՊԻՉՉԱԹ ՔՐԻՍՏՈՍ

## ԷՆ ՊԵՕՅԻԻՔ ՄԻԻՂԻՉԷ ՏԻՐ



Շուրատա եէր ալթընտա պէօյիւք պիր  
մաղարատա տօղմուչ, վէ ասլա կիւնտիւզիւն  
նուրընը կէօրմէմիչ պիր չօճուգ վար տըր,  
վէ պու չօճուղը խարիճի 'ալէմին փարլադը-  
ղը, հէրարէթի վէ կիւզէլէյինէ, վէ պուն-  
լարըն ճիւմէսինին կիւնէչ վասըթասըյէ  
հուսուլէ կէլտիքլէրինէ գանտըրմագ իս-  
թէրիզ: Պու չօճուղա մէնզարէ ըէսմլէրի  
կէօթիւրէրէք, "Սէն սաքին օլտըղըն եէր ալ-  
թընտա հիչ պէօյլէ շէյ կէօրմէզսին," տէյէ  
պիւրիզ: Մնա կիւզէլ շիչէքլէր վէ թաթը  
մէյվէլէր կէօթիւրէրէք, "Սէնին սաքին օլտը-  
ղըն եէրտէ պէօյլէ շէյլէր հասըլ օլամագ,"  
տէյէ պիւրիզ: Սէպզէվաթ հասըլ էթմէքտէ  
եաղմուրըն վէ գարըն նէ իչ կէօրտիւքլէրինի,  
վէ կիւնէչին փէրթէվլէրինին տէնիզլէրին սաթ-  
հընը պուխարա թահվիլ էթմէյինճէ եաղմուր

վէ գար օլամայաճաղընը օլ չօճուղա խապէր  
 վերէ պիլիբիզ : վէ պու ճիւմլէ տէլիլէրին  
 տէյերի վար տըր : Լաքին էկէր չօճուղը խա-  
 րիճի 'ալէմէ չըգարաճագ վէ կիւնէշին հերա-  
 րէթինի անա հիսս էթտիրէճէք, վէ եէշիլ  
 չիմէնզարլարը, վէ ընկեարէնք չիչէքլէր վէ  
 մէյվէլէրլէ տօլու պաղչէլէրի անա կէօսլթէրէ-  
 ճէք օլսագ ասլ մուգնի' տէլիլ օ օլուր :

Պէօյլէ տէ Տինի Մէսիհինին հագիգաթընա  
 տա'իր պիր տէլիլ արատըղըմըզ սըրատա,  
 Յիսուսըն ինճիլլէրտէ հիքեայէ օլունան միւ'  
 ճիզէլէրինի զիքը էտէ պիլիբիզ. 'ասըլարճա  
 ագտէմ' իրատ օլունան իխպարաթը փէյղամ-  
 պէրանէնին անըն զաթընտա նասըլ իթմամ  
 օլունտըզլարընը իրա'է էյլէյէ պիլիբիզ. վէ  
 խրիսթիյանըղըն տիւնեա իչիւն նէլէր էթմիշ  
 իտիյինի կէօսլթէրէ պիլիբիզ : Պունլարըն  
 ճիւմլէսի տէ գուվվէթլի տէլիլէր տիր : Պու  
 ճիւմլէ իլէ էֆքեարըմըզը եօգարը գալտըրըպ  
 կէօզլէրիմիզի պիզզաթ Սալահ կիւնէշինէ տիք-  
 մէք տահա զիյատէ մուգնի' պիր տէլիլ օլա-  
 ճագ տըր : Քրիստոս քէնտի միւ'ճիզէլէրինին  
 հեր հանկըսընտան զիյատէ 'աճիպ տիր. վէ  
 քէնտի տինինին հագիգաթընըն էն գուվվէթ-  
 լի տէլիլ տիր : Անըն 'էօմրիւնէ նազար  
 էթտիյիմիզտէ անըն ինսանտան ա'լա պիր

զաթ իտիյինի կէօրիւրիւզ, վէ անըն հագ-  
 գընտա վէրէպիւնէճէյիմիզ պիրիճիք մուզնի՝  
 իզահաթ, «Փէտէրտէն խուրուճ էտիպ տիւն-  
 եայա կէլտիմ, եինէ տիւնեայը թէրքլէ Փէ-  
 տէրէ կիտիյօրըմ», (Յովհ. 16. 28) տէյիւ  
 պուլուրտըղը քէլամտա պուլունուր: Էվվէլա  
 անըն զաթընա վէ սօկրա թա՛լիմաթընա նա-  
 զար էտէլիմ:

Տէօրթ ինճիլլէրտէ պիզէ թագտիմ օլուն-  
 տըղը վէճհլէ, Քրիստոսըն քէնտիլիյինտէն մէյ-  
 տանա կէլմիշ օլան պիր ըիվայէթ մահսուլը  
 օլմատըղը, անճագ ինճիլլէրին պիզէ Քրիս-  
 տոսըն, քէնտի մու՛ասրըլարընըն վէ հայա-  
 թընտա քէնտիսինէ թապի՛ օլմուշ օլան զաթ-  
 լարըն Ֆիքըլլէրինտէ մէվճուտ օլան թասպիրինի  
 ՛արզ էթտիքլէրի մա՛լիւմ տիր: Պու տէՖ՛ա իս-  
 պաթ էյլէմէք իսթէտիյիմիզ շէյ շու տըր քի,  
 Քրիստոս քէնտիսի՛ քէնտիսինէ համլ ու իս-  
 նատ օլունան միւ՛ճիզէլլէրին հէր հանկը պի-  
 րինտէն տահա ՛աճա՞իպ տիր:

Փէք մուլթասար իսէ տէ, ինճիլլէր պիզէ  
 «ինսան օլան Քրիստոս Յիսուսըն» ՛աճիպ սու-  
 ըէթտէ վազիհ օլան պիր թասպիրինի վէ հէ-  
 վիսի տախի ՛այնի թասպիրի ՛արզ էթմէքտէ  
 տիրլէր: Տէօրթ ինճիլլէրէ միւսթագիլէն գա-  
 լէմէ ալընմըշ թէ՛լիֆլէր նազարըյլէ պագըլա-

ճագ օլուր իսէ, պու շէյին 'աճա"իպ օլտըղը կէօրիւլիւր, վէ անըն անճագ ըիվայէթ մահ սուլը օլան խայալի պիր զաթըն տէյիլ, էլլա հագիգի պիր զաթըն թասվիրի իտիյինի թէս լիմ վէ ի'թիրաֆ էթմէք սուրէթիյլէ թէֆսիր ու իզահ օլունա պիլիր : Պա'ղըլարըն իտտի'ա սընճա, էլք էւշ ինճիլլէր՝ միւշթէրէք պիր մէնպա'տան — տահա էրքէն գալէմէ ալընմըշ օլուպ տա զայ' օլմուշ օլան պիր ինճիլտէն — ալընմըշար տըր : Լաքին պունըն վագիհ պիր տէլիլի եօգ տըր, վէ կէրչի Ղուկաս՝ եազմըշ օլտըղը ինճիլին էլք այէթինտէ սա"իրլէրին ֆրիստոսըն հայաթընըն վագը'ալէրինի եազմըշ իտիքլէրինի պիզէ խապէր վէրիյօր իսէ տէ, ինճիլլէրտէ պու կիպի պիր քիթապա տա"իր հիշ պիր իմա ու իշ'ար եօգ տըր : Լաքին ինճիլլէրտէ շահիտլէրին էքի օլմասը եախօտ տէօրթ օլմասը՝ էքինճի տէրէճէտէ հա"իզ ի էհէմմիյէթ պիր շէյ տիր : Անլէրին ինճիլլէրտէ 'արզ էթտիքլէրի թասվիր՝ ահէնքտար վէ մէթին պիր թասվիր տիր, վէ ինճիլլէրտէն պիրինի 'ալէլ 'աճէլէ պիր միւթալա'ա պիլէ 'ատի պիր ատէմ հուզուրունտա պուլունմա տըղըմըզա պիզի իգնա' էտէր :

Պիր ատէմ սըֆէթիյլէ, ֆրիստոս՝ փէտէրին իրատէթինէ քիւլլէյէն միւթի՝ իտի իսէ տէ,

եինէ տէ անըն իթա՛աթը զա՛աֆտան եախօտ  
 գայտօրըզըգտան նէջ՝էթ էտէն պիր իթա՛աթ  
 տէյիլ իտի: Անըն հայաթտա պիր հէտէֆ ի  
 մագսուտը վար իտի, վէ օ քէմալը ճիտա  
 ու ճէհտ իլէ իշպու հէտէֆէ եթիշմէյէ չա-  
 ւըշտը: Պիզ անտէն էօյրէնիրիզ քի, էն 'ալի  
 մը՛եարը քէմալ՝ Պուտտավիլէրին թա՛լիմ  
 էթտիքլէրի կիպի, իրատէթի զա՛իֆլէթմէք  
 եախօտ սէօնտիւրմէք տէյիլ, անճագ անը  
 Ալլահըն իրատէթի իլէ հէմահէնք գըլմագ—  
 իմթիզաճ էթտիրմէք տիր: Մահիյէթ ի ինսա-  
 նիյէսի հասէպիյէ, զայէթ իւլ զայէ նագիք  
 վէ հէսաս օլտըղընտան, էլէմ ու իզթիրապ-  
 տան թապ՛էն չէքինիր իտի, վէ խաչանճաղը  
 կիւնիւն էվվէլքի ագչամընտա, միւմքին իսէ  
 տիւչար օլաճաղը էլէմ ու իզթիրապլարտան  
 թախլիս էտիլմէսի իչիւն տու՛ա էյլէտի: Պու  
 ճիւմլէ իլէ պերապէր, պիր տագիգա պիլէ  
 ֆէտէրինին իրատէթինէ գարշը 'իսեան էթ-  
 մէտի, անճագ “լաքին պէնիմ իրատէթիմ  
 տէյիլ, անճագ սէնինքի օլտուն,” (Ղու. 22. 42)  
 տէյիլ տու՛ա էյլէտի: Քրիստոս էմնիյէթ ի  
 քիւլլիյէ իլէ Ալլահա կիւվէնտի: Օ չօգ տէֆ՛ա  
 աճըղա վէ մուխաթարալարա տիւչար օլտու  
 իսէ տէ, քէնտինին միւ՛ճիզէ իճրասընա մախ-  
 սուս գուվվէթինի հիչ պիր զէմանտա քէնտի



Ինթիյաճաթընը տէֆ՝ էթմէք իւզրէ գուլլան  
 մատր : 0 եարըն իչիւն էնտիչէ էտէրէք տիւ  
 շիւնիւպ թաշընմատր , անճագ հաւլա գուլլա  
 ընը պէսլէյէն վէ զանպագլարը կիյինտիրէն  
 Ալլահըն քէնտիսինէ մուգայեէտ օլաճաղընա  
 Ի'թիմատ , վէ 'այնի վաղթտա քէնտիսինէ  
 մու'այեէն օլան իչի իճրա էյլէտի : Հայաթը  
 մէսէրրէթսիզ պիր հայաթ տէյիլ իտի , զի  
 րա օ քէնտիսինէ էն պէօյիւք մէսէրրէթինի  
 Ալլահ իլէ միւլագաթընտա վէ Ալլահըն իրա  
 տէթինի իճրա էթմէքլէքտէ պուլուր իտի :

Գրիստոս՝ քէնտիսինէ ատէմլէր իլէ օլան  
 'ալագա վէ միւնասէպէթլէրինտէ , պիւթիւն  
 'էօմրիւ մուհապպէթ զապթ ու րապթը ալ  
 թընտա իտիյինի կէօսթէրտի : 0 ճիւմլէ ա  
 տէմլէրի , հաթթա էն հագիր վէ 'իթիպար  
 սըզ ատէմլէրի պիլէ սէվէր իտի , վէ անլէրէ  
 եարտըմ էթմէյէ տա"իմա հազըր իտի : Թէք  
 պիր խասթա քիմսէնին պիլէ շիֆա պուլմագ  
 իւզրէ , քէնտիսինէ միւրաճա'աթ էտիպ տէ  
 րէտտ օլունմասընա տա"իր հիչ պիր խասպէր  
 րիմիզ եօգ տըր : 0 'ալ էտ տէվամ "հէր թա  
 րաֆտան կէչէրէք էյիլիւք էտէր իտի , " (Սմալ .  
 10. 38) վէ պունըն իչիւն եօրղունլըգ վէրէն վէ  
 օսանճ կէթիրէն եօլճուլըգլար իճրա , վէ չօգ  
 տէֆ՝ա քէնտիսինէ գարշը պէօյիւք ատէմլէրին

ատավէթինի թահրիք էտէր իտի, վէ հէր քէ- սին քէնտիսինէ եանաչըպ գօնուշա պիլմէսինի գօլայլաչտըրմագ իւզրէ, 'ավամմը նասա մէն- սուպիյէթ հալինի իխթիյար էյլէտի: Նէֆս- ֆէտաքեարի վէ նէֆսֆէրամուշի (ունուլթգան- ւըգ) մէսլէք ի հայաթը իտիյսէ տէ, հիչ պիր զէմանտա զահիտլիք սէվտասը կէօսթէրմէտի: Օ տիւյիւն վէ զիյաֆէթլէրէ կիտէր իտի, վէ մաթէմիսանէյէ կիրմէյէ հազըր օլտըզը գա- տար զիյաֆէթխանէյէ կիրմէյէ տախի հազըր իտի: Ատէմին լիւզուամըզ եէրտէ քէնտի ճէ- սէտինէ ճէֆա վէրմէսինի, վէ հայաթըն զա- րարսըզ զէվգ ու էյլէնճէլէրինտէն գաչմասը- նը մուճիպ օլան ֆէնա միւնզէվիլիք բուհընա ֆրիստոսըն միսալընտա պիր կէօնէ նիչանէ պուլոււնմագ:

Քրիստոս կիւնահ.քեարը սէվիպ անըն իլէ լութֆ ու շէֆգաթլէ մու'ամէլէ էտէր իքէն, կիւնահը թէվպիխ էթմէքտէն տախի ասլա ֆա- րիղ օլմատը: Ջինատա թուլթուլմըշ օլան գա- րըյը հիւ.քմ էթմէտի իսէ տէ, անա "կիթ, ար- թըգ կիւնահ իչլէմէ," (Յովհ. 8. 11) տէտի: Անըն "կիւնահ.քեարլարըն տօսթու" (Մատ. 11. 19) լազապընը գազանմասը 'աճիպ իտի իսէ տէ, եի- նէ տէ ատէմլէրին կիւնահտան գուրթուլմագա չալըչմալարը լազըմ կէլէն էն պէօյիւ.ք ֆէնա-

լըգ օլաըղընը վէ մուգատտէս էվսաֆըն թահ-  
սիլի իչիւն ատէմլէրին հէր կիւն խաչ թաչըմա-  
լարը, վէ հէփ էմվալլէրինտէն վաղ կէչէրէք,  
կէլիպ քէնտիսինէ թապի՝ օլմալարը մուգթաղի  
խտիլինի թա՛լիմ էտէր իտի :

Քէնտի նէֆսինէ օլան միւնասէպիթինտէ  
Քրիստոս թավր ու հարէքէթիլլէ հիլմ ու  
թէվազու՝ կէօսթէրտի, եինէ տէ 0 ապա կիւ-  
նահ ի՛թիրաֆ էթմէտի, եախօտ քէնտիսի-  
նին թէվպէ վէ մաղֆիրէթէ իհթիյաճ հիսս  
էթտիլինի կէօսթէրմէտի : Մէսէլա, 0 Պօղոս  
կիպի “Պէն նէ պիչարէ ատէմ իմ,” (Բօմ. 7.  
24) տէմէտի, եախօտ քէնտի քէնտիսինի կիւ-  
նահքեարլարըն էն պէօյիլիւ թէսմիյէ էթմէ-  
տի : Քրիստոսըն մալիք պուլունտըղը եալընըզ  
գուրու գուրույա մա՛սումիյէթի տէյիլ, անճագ  
քէրէմ ի մութլագը իտի քի, էն շէտիտ իղվալա-  
րըն գուվվէթինէ գարչը գօտու : Պատ. Ուի. Տ.  
Թօմսըն՝ Խրիսթիյան Մի՛ճիզլէլէրի նամ էսէ-  
րինտէ տէյօր քի, “Սանըրսըն քէնտի գուտ-  
սիյէթինին նասըլ մութլագ սուրէթտէ քեա-  
միլ իտիլինի կէօսթէրմէյէ մախսուս հալ ու  
շարթլար մագամընտա թալէպ վէ արզու էթ-  
տիլի պիր սօն աէլիլ մուգթաղի իտի իսէ, օ  
տա հայաթընըն էն սօն իղվա վէ թէճրիպէ-  
լէրի վէ էլէմ ու քէտէրլէրի իտի :”

Քրիստոսըն էվսաֆընըն ախլադի կիւզէլ-  
լիյինի լատորիլէր, եա'նի ի'թիգատտարղլար՝  
պիլէ ու'մուճէն թէսլիմ ու ի'թիրաֆ էտէր-  
լէր : Պիր քիմսէնին Քրիստոսըն 'էօմրիւնիւն  
հիքեայէսինի պիլա զարազ միւթալա'ա էտիպ  
տէ, անըն 'աճիպ էյիլիք վէ 'իֆֆէթ ու իս-  
թիգամէթինի ի'թիրաֆ էթմէմէսի գապիւ  
տէյիլ տիր :

Պա'զըլար՝ Անըն հայաթընըն լէքէսիզ օւ-  
տըղընը ինքեար պիրլէ, 'իւլէմա վէ ֆէրի-  
սիլէր՝ 'ալէյհինտէ իրատ էթմիշ օլտըղը վայ-  
լարը զայր ի ճա'իզ զարազ ու 'իվազըն մի-  
սալլէրի մագամընտա զիքը էտէրլէր : Լաքին  
քին իշպու վայլար Բապպըմըզըն ասըլ ֆազլ  
ու քէմալընտաննէշ'էթ էթմիշլէր տիր : Ֆէրի-  
սիլէրի եալընըզ կիւնահքեար օլմալարընտան  
նաշի թէվպիս էթմէտի : Օ՝ Սամարիալը գարը  
իլէ միւքեալէմէսինտէ, վէ սա'իր պիր չօգ  
սըրալարտա կիւնահքեարլարա փէք պէօյիւք  
շէֆգաթ վէ մուհապպէթի պուլունտըղընը,  
վէ անլէրէ տահա էյի պիր 'էօմր կէշիրմէք  
խուսուսընտա եարտըմ՝ էթմէք իւզրէ, թէ-  
նէզզիւլ էթմէյէ հազըր օլտըղընը կէօսթէր-  
միշ տիր : Լաքին ֆէրիսիլէր՝ 'ազիզլիք իտ-  
տի'ասընտա պուլունմագտա, վէ ատէմլէրի  
իղֆալ էթմէքտէ տիրլէր : Անլէր քէնտիլէրի

մուգատտէս պիր 'էօմրէ տախիլ օլմատըգտան  
 պաշգա սա"իրլէրի տախի կիրմէ.քտէն մէն' էտի-  
 յօրլար իտի: Անլէր՝ պիր սու մէնպա'ընը զէ-  
 հիրլէյէն պիր ատէմտէն, եախօտ Հերովդէսին  
 մա'սում չօճուգլարը գաթլ էթմէ.ք սուրէթիյէ  
 իճրա էթտիյինտէն տահա պէօյիւ.ք մազար-  
 րաթ իճրասընտա պուլունմագտա իտիլէր:  
 Լազըմ իտի.քի ատէմլէր անլէրին ասըլ Ֆօյա  
 վէ պօյասընա վազըֆ օլսունլար: Էկէր Քրիս-  
 տոս՝ ատէմլէրին ճանլարընըն խարապիյէթինէ  
 սէպէպ օլան իշպու միւրայի ույղունսըզլարա  
 դարըը տարըլըպ զազապլանմամըշ օլսա իտի,  
 պու շէյ անըն քէրէմինտէ պիր գուսուր պու-  
 ւունտըզը կէօսթէրիբ իտի:

Իմտի իշպու 'աճիպ Զաթըն թա'լիմաթըն-  
 տա միւնտէրիճ էսասի Ֆիքր ու մէպտէլէր-  
 տէն պա'զըսընը նազարը ի'թիպարա ալա-  
 ւըմ: Քրիստոս՝ Ալլահըն ֆէտէրլիյինի պիզէ  
 պէյան էյլէտի: Ալլահ վահիտ, պիլ ճիւմլէ  
 սըֆէթլէրինճէ նիհայէթսիզ պիր զաթ տըր,  
 վէ պինիհայէ օլտըզընտան, պիլ ճիւմլէ մախ-  
 րուգաթընըն հէր պիր ֆէրտինի կէօզէտիպ  
 գայըրմաղա գատիր տիր: Օ մուհապպէթ  
 օլտըզընտան, ինսանլար իւզէրինէ քէնտի  
 էվլատը նազարըյլէ պազար: Պու պիր խու-  
 սուսըն, եա'նի Ալլահըն պիզիմ տիւշմէնի-

միզ, պիզի քէնտի նազարընա լայրգ սայմա-  
յան վազիֆէսիզ պիր զաթ տէյիլ, անճագ  
ֆէտէրիմիզ օլմասընըն գըյմէթի՝ զայէթ իւլ  
զայէ 'ագիմ տիր: Քէզալիք Քրիստոս՝ ֆէրտի  
ինսանըն գըյմէթինի թալիմ էյլէտի: Փուլթ-  
փէրէսթ մէտէնիյէթլէրի ալթընտա, 'ատի  
պիր ատէմին հայաթը փէք ճիւ"զի էհէմիլիյէ-  
թի հա"իզ տիր, տէյիւ 'ատտ օլունուր իտի:  
Եունանիսթան վէ Բօմանըն սէքէնէսինին պէօ-  
յիւք էքսէրիյէթի՝ էսիրլէրտէն միւրէքքէպ  
իտիլէր, վէ մուհարէպէտէ թուլթուլան էսիր-  
լէր՝ էհալինին էյլէնճէսի իչիւն թէրթիպ օ-  
լունմըզ գըլըճ օյունլարընտա եէքտիկէրլէրինի  
թէլէֆ էթմէյէ մէճպուր օլուրլար իտի: Քրիս-  
տոս՝ հաթթա քէօր տիլէնճինին, ճիւզամը-  
նըն վէ մուհագգար Սամարիայըլար միլլէթի-  
նէ մէնսուպ պուլունան զանիյէ դարընըն պիլէ  
եարտըմ օլունմաղա վէ գուլթարըլմաղա շա-  
յէսթէ իտիլլէրինի վէ հեր ատէմտէ պիւ-  
թիւն տիւնեատան տահա զիյատէ գըյմէթի  
հա"իզ էօլմէզ պիր ըուհ սաքին իտիլինի  
թա'լիմ էթմիլ տիր: Օ ինսանլարըն եէքտի-  
կէրլէրինին պիրատէրլէրի օլտըզլարընը, վէ  
Ֆարզ ու վազիֆէլէրի պիրիպիրլէրինէ հասէտ  
էթմէք տէյիլ, անճագ եարտըմ էթմէք իտի-  
յինի էօյրէթմիլ տիր: Օ գուտսիյէթին գու-

բու գուրույա զահիրի պիր 'ամէլ օլմայըպ ,  
 նէֆսանի մէյլէրէ տախի տօգուճուր պիր շէյ  
 օլտըղընը , վէ պիզիմ Ալլահըն գուտտուս օլ-  
 տըղը կիպի մուգատտէս օլմագտան տահա աղ  
 պիր շէյ իլէ ի.քթիֆա էթմէմէքլիյիմիզ կերէք  
 օլտըղընը , վէ քեամիլ էյիլիյին , Ալլահը հէր  
 շէյտէն զիյատէ սէվմէքլիյիմիզ , վէ դօնչումըզը  
 քէնտի նէֆսէրիմիզ կիպի սէվմէքլիյիմիզ  
 էսասը իւզէրինէ միւ"էսսէս պուլունտըղընը  
 էօյրէթմիշ տիր :

Քրիստոս քէնտի թա'լիմաթընը պիր ու-  
 սուլմագամընտա տէյիլ , անճագ սատէ պիր  
 թարզտա վէ քէնտիսինի տիկլէյէնլէրին հէր  
 կիւնքի 'էօմրլէրինտէն ալընմա էօրնէքլէր իլէ  
 վէրիւր իտի , էօյլէ պիր սուրէթտէ քի էն սատէ  
 պիր քիմսէ պիլէ անըն սէօզլէրինի անկայա  
 պիլիւր իտի : Պու ճիւմլէ իլէ պերապէր պու  
 թա'լիմլէրին հէփիսի պիրլիքտէ ինսանա վէ-  
 ըիլէ կէլէն , էն 'ալի ախլագի ուսուլը թէշ-  
 քիլ էյլէմիչլէր տիր : Կոմփիւկիոս , Սոկրատ  
 վէ սա"իր ֆէյլէսօֆլարըն թա'լիմաթընտա  
 'ալի էֆ.քեար պուլունուր , վէ անլէրտէն  
 պա'զըսը Քրիստոսըն տիհանընտան չըգան-  
 լարա պէնզէր փէնտ ու նասիհաթլար վէր-  
 միչլէր իսէ տէ , ֆէյլէսօֆլարըն պու թա'-  
 լիմլէրի' պիր ճիւրուֆ երզընթըսը իչինտէ պու-

լունան պիր դաչ ալթսւն հապպէլէրի կիպի  
իտիլէր :

Քրիստոսըն թա՛լիմ էթտիյի ախլադ ու-  
սուլը 'ալէմչիմուլ պիր միւնասէպէթի հա-  
"իզ օլուպ, պիր 'ասրա վէ պիր գավմա ույ-  
զուն օլտըզը կիպի, սա"իր 'ասրա վէ սա"իր  
գավմա տախի ույզուն վէ միւնասիպ տիր :  
Սնըն տիւնեատաքի հիւքմ ու նուֆուզը՝  
սա"իր ախլադ ուսուլարընըն հէփիսինին պիր-  
լիքատէ հա"իզ օլմուշ իտիքլէրի հիւքմ ու նու-  
ֆուզտան տահա պէօյիւք օլմուշ տըր, վէ  
հիչ պիր զէմանտա անըն նուֆուզ ու թէ"սի-  
րի շիմտիքի գատար պէօյիւք օլմամըշ տըր :  
Կոմփուկիոս վէ Սոկրատըն էթտիքլէրի պիւ-  
ճիւմէ շէյլէր՝ ինսանլարը փաքլէյիպ իսլահ  
էթմէք խուսուսընտա փէք ազ նուֆուզը  
հա"իզ տիրլէր, հալ պուքի էլեէվմ տիւնեա-  
տա իճրա օլունան էֆ'ալը հասէնէ՝ տօղրու-  
տան տօղրույա Քրիստոսըն զաթընըն վէ թա՛-  
լիմաթընըն թէ"սիր ու նուֆուզընտան նէշ"էթ  
էթմիշլէր տիր :

Իշթէ պիզի կիւնահքեարլար մագամընտա  
թագպիհ էտէն, պիզի նէֆսիմիզի ինքեար  
էթմէյէ վէ խաչըմըզը գալտըրըպ արգասընճա  
կիթմէյէ տա՛վէթ էտէն, քէնտիսինէ խըտմէթ  
էթմէքլիյիմիզի վէ սա"իրլէրի քէնտի նէֆսլէ-



ըրմիզ կիպի սեվմէքլիյի պիզէ էմր պույուրան  
իշպու Նազարէթլի զաթ իչիւն ատէմէր Պօղոս  
սըն զէմանընտա էօլմէյէ հազըր իտիքլէրի կի-  
պի, պու կիւնքի կիւնտէ տախի անըն իչիւն  
էօլմէյէ հազըր տըրլար: Օ՝ նէ՛րէտէն կէչմիշ  
վէ ատէմէր իւզէրինտէքի իշպու հիւքմ ու  
նուֆուզընը նա՛սըլ գազանմըշ տըր:

Քեամիլ ատէմ վէ ախլազի էմնալսըզ  
մու՛ալլիմ օլան ֆրիստոս՝ նէ՛րէտէն կէլտի:  
'Ասըրնըն մահսուլի տէյիլ իտի: Էօյլէ պիր  
նէսլէ մէնսուպ իտի քի, անտէ Եէհուտիլէր  
րուհանիճէ էօլիւմէ եագըն վարմըշ կիպի կէօ-  
րիւնիւյօրլար իտի: Օ զէմանլէրտէ Սամուէլլէր,  
Եսայիլէր վէ Դանիէլլէր եօգ իտի քի, Յի-  
սուս քէնտինին կէնճլիյի զէմանընտա անլէ-  
րին այագլարընտա փէրվէրտէ օլա իտի:  
Միւլէթին րուհանի ըէ՛խսլէրի՝ եա ի՛թիգատ-  
սըզ Սատուգիլէր եա տա պէօյիւք տիյա-  
նէթփէրվէրլիք իտտի՛ասընտա պուլունտըզ-  
լարը հալտէ, մահզա պատանալը գապըլար  
օլան միւրա՛ի ֆէրիսիլէր իտիլէր: 'Էօմրիւ-  
նիւն պէօյիւք գըսմընը կէչիրմիշ օլտըզը Նա-  
զարէթտէ 'ագիլ վէ էյի պիր ատէմէ ըասթ  
կէլմէտիքտէն պաշգա, Քէնտիսինին գատը ու  
գըյմէթինի անլլայան պիր քիմսէ տախի պու-  
լամատը: "Գարնտաշլարը պիլէ անա իման

էթմէզլէր իտի,՝ վէ ազղըն Նազարէթիւնէր  
 անը տիւշիւպ փարէ փարչա օլմասը իչիւն  
 իւզէրինտէ շէհրլէրինին եափըւմըշ օլտըզը  
 ուչրումտան աշաղը աթմաղա չըգըշտըգլա-  
 ընտա, անլէրին իշպու մու՛ամէլէսինէ գարչը  
 սայքի սէս չըգարան օլմատը: Էկէր՝ Օ տիւն-  
 եա թարիխինտէ պա՛ղէն զուհուր էտէն  
 պէօյիւք ատէմլէրտէն պիրի իտի, տէնիլէ-  
 ճէք օլուր իսէ, սօրարըզ քի, Նա՛սըլ օլտու-  
 տա քէնտիսինտէն էվվէլ վէ սօնրա կէլմիշ  
 օլան հէփ ՛ասըլարտա սա՛իր պիր Քրիս-  
 տոս զուհուր էթմէտի: Օ մահզա պիր Մով-  
 սէս, պիր Դաւիթ օլմատը, անճագ սա՛իր  
 հէփ ատէմլէրտէն իւսթիւն վէ միւթէֆէրրիգ  
 էն ՛ալի տէրէճէտէն ուր շա՛ օլտու: Հիւսն ի  
 թէքէմմիւլ գա՛րտէսինի գապուլ էտէնլէր՝  
 Քրիստոսը իզահ էտէմէզլէր: Թէքէմմիւլ  
 թա՛լիմի գա՛րտէսինճէ, թէրագգը փէք ու-  
 Փագ տէրէճէլէր իլէ վուգու՛ պուլտըղընտան,  
 ՛ատի պիր ատէմ՝ իլէ Քրիստոս կիպի սուչսըզ  
 պիր զաթ արասընտա թէրագգընըն պիր չօգ  
 հալգալարընըն պուլունմասը լազըմ՝ կէլիրիտի:  
 Քրիստոս՝ քէնտինին ՛ագլ ու հիքմէթինի  
 գատիմ՝ մու՛ալլիմլէրտէն ալմըշ տըր տախի  
 տէյէմէյիզ: Կոմփուկիոս, Սաքիամունի վէ  
 սա՛իրլէր՝ քէնտի թապի՛լէրինէ, պիր չօգ

զէլալէթլէր իլէ գարըջըգ պիր թաղըմ ա՛լա-  
լանտըրըճը թա՛լիմլէր վէրմիչլէր իտի : Լաքին  
սայքի մուհագգագ տըր քի , անլէրին մու-  
հարրէրաթլարը խապէրի Նազարէթէ ասլա  
կիրմէմիչ իտի : Վէ քէնտիսինէ օլ թա՛լիմ-  
լէրի փութփերէսթանէ շէյլէր 'ատտ էթմէսի  
թա՛լիմի վէրիլէճէք օլան պիր Եէհուտի կէնճ  
օլ 'ալիմլէրին թէվապի՛նտէն հիչ պիրիսինին  
էթմէմիչ օլտըղը պիր շէյի նա՛սըլ իճրա էտէ  
պիլիր , Եա՛նի մէգքիւր թա՛լիմլէր իւզէրինէ  
անլէրտէն տահա մա՛գուլ վէ մուգատտէս օլան  
Եէնի պիր ուսուլը իման պինասընը նա՛սըլ  
գուրա պիլիր իտի :

Վագա՛ա Քրիստոս 'Սհաը 'Սթիգ քիթապ-  
լարընա մալիք իտիյսէ տէ , հէփ Եէհուտի-  
լէր տախի անա մալիք օլուպ , հէր սէպթ  
կիւնիւ սինաղօղլարընաա օգունուր իքէն ,  
անլէրին սէօզլէրինի տիկլէրլէր իտի : Եալընըզ  
Քրիստոս՝ Մուգատտէս Քիթապլարըն րու-  
հանիճէ մա՛նալարընը տէրք ու Ֆէհմ էտէր  
իտի , վէ անլէրտէն էյլէ հագիգաթ ճէվ-  
հէրլէրի չըգարըր իտի քի , «Խալգ անըն թա՛-  
լիմինէ հայրան գալտըլար :» Կէրչի անըն  
թա՛լիմաթը 'Սհաը 'Սթիգտէ վէրիլմիչ օլան  
իլհամը իլահինին տէվամը իսէ տէ , 0 օլ  
իլհամը տահա իլէրի կէօթիւրիւյօր : Սնըն

Ալլահըն ըուհանի մէլէքիւթինէ տա՛իր օլան  
 թա՛լիմինի 'Սհաը 'Աթիգին Եհհուտի տէվ-  
 լէթինէ տա՛իր օլան Ֆիքրի իլէ թաթպիգ ու  
 մուգայէսէ էյլէ: Քէզալիք անըն տիւշմէնլէ-  
 րի 'աֆվ վէ անլէր իչիւն տու'ա էթմէք խու-  
 սուսընտաքի թա՛լիմինի լա՛նէթի հապի Մէզ-  
 մուրլարըն ըուհու իլէ մուգայէսէ էյլէ: Միւս-  
 թագպէլ սօնսըզ պիր հայաթա տա՛իր վա-  
 զիհ պէյանաթընը, վէ օլ հայաթա վէրտիյի  
 էհէմմիյէթի 'Սհաը 'Աթիգին մէզքիւր հա-  
 յաթա տա՛իր օլան սայըտա ազ վէ մուղլագ  
 իմա ու իշ'արլարը իլէ մուգայէսէ էյլէ: Քրիս-  
 տոս՝ Մովսէս իլէ փէյղամպէրլէրին տօնուգ-  
 զիյասընը իլէրի կէօթիւրիւպ, ինճիլլէրին  
 էյլէն զիյասընա եէթիշտիրմէքտէ տիր:

Պա՛զըլար՝ Քրիստոս կիպի պիր զաթ տիւն-  
 եատա եաշամամըշ տըր, Փագաթ ասըլ  
 Քրիստոս ինճիլտէ թասվիր օլունմըշ Քրիս-  
 տոստան փէք Փարգլը վէ անըն մատունըն-  
 տա իտի տէյիւ իտտի'ա էտէրլէր: Պիզ  
 խրիսթիյանլարըն Քրիստոսըն վէֆաթընտան  
 անճագ պիր գաչ սէնէ սօհրա, Քրիստոսըն  
 հայաթ վէ թա՛լիմինէ տա՛իր ինճիլլէրտէ  
 զիքըր օլունան էֆքեար ու ի՛թիգատա զա-  
 հիպ իտիքլէրինի կէօսթէրտիք: Էկէր ինճիլ-  
 լէր ույտուրմա պիր շէյ իսէ, անլէրին մու-

հարրերէրի Քրիստոսըն պու թէսավլուրընը նէրէտէն արմըչար տըր : Անլէր մէվհում (խայալի) պիր զաթըր եաչայա կէլսիշ օլան հէր հանկի պիր ատէմինքինտէն պու գատար չօգ տահա քեամիլ վէ կիւզէլ թասվիր էթմէյէնամ սըլ մուգթէտիր օլմուչար տըր : Անլէր իչպու խայալի զաթըն աղզընա պիլ ճիւմլէ էտէպիլ յաթըն էն տէրին վէ էն իլհամպախշ թա'լիմինի գօմաղա նամ սըլ մուգթէտիր օլմուչար տըր : էտէպիլյաթտա պիր չօգ ույտուրմա վէ մէվհում շախսլար վար տըր : Իհթիմալ քի հաղիգի պիր Բօմիւլըս վար իտիյսէ տէ, անըն թարիխտէ զիքը օլունան թասվիրի' հիչ շիւպհէ եօգ քի Բօմանըն հաղիգի միւ"էսսիսինէ հիչ պէկզէմէզ : Լաքին պու էօյլէ պիր թասվիր տիր քի, խայալ սահիպի օլան հէր հանկի պիր քիմսէ թարաֆընտան շէքիլէ պիլիր : Եունանիլէրին իլահէլէրի խայալի մախլուղլար իտիլէր, վէ օլ զէքի վէ իսթի'տատլը գավմըն էն մուգթէտիր մուհարրերլէրի անլէրի պիգիմ իչիւն թասվիր վէ թա'րիֆ էյլէմիշլէր իսէ տէ, իչպու թասվիր վէ թա'րիֆլէրտէ աղլաչըլմասը միւշքիլ օլան հիչ պիր շէյ եօգ տըր :

Լաքին 'աճէպա ճահիլ Եէհուտիլէր՝ եախօստ ագալի էտէպիլյաթտա թէճրիպէ վէ պէհրէ

սահիպի օլմայան քիմնէլէր՝ հազիզի պիր զաթը թա՛րիֆ, վէ անըն հազիզի թա՛լիմաթընը գայտ ու իշարէթ էթմէքտէ օլմասալար իտի, տիւնեայա պիլ ճիւմլէ էտէպիյաթտա էն 'աճիպ օլան քիթապը վէրմիշ օլա պիլիրւէ՞ր մի իտի:

Ինճիլէրտէ զիքր օլունան ֆրիստոսըն խայալի վէ մէվհոււմ պիր զաթ իտիյի իտտի՛ասընտա պուլունմագ, պու խայալի վէ ույտուրմա զաթ՝ ատէմլէրին մէյլ ու մուհապպէթլէրինի ճէլպ էթմէք վէ 'էօմրլէրինի փաքլէյիպ եիւքսէլթմէք խուսուսընտա, եաշայա կէլմիշ օլան էյի վէ 'ազիլ մու'ալիմլէրին ճիւմլէսինտէն տահա պէօյիւք հիւքմ ու նուֆուզ իճրա էթմիշ, վէ հալա իճրա էթմէքտէ պուլունմըշ տըր, տէմէք տիր: Պու կիպի պիր գավլ վէ ֆարզիյէյի գապուլ էթմէքլիք՝ էն պէօյիւք սատէտիլիք վէ սաֆտէրունլըգ տըր:

Քրիստոսը հազիզի պիր զաթ վէ անըն ինճիլէրտէ միւնտէրիճ օլան հայաթընըն հիքեայէ վէ թա՛րիֆինի տօղրու տէյիւ գապուլ էթտիքտէն սօկրա, անըն քէնտի շախսը հազգընտա տէրմիյան էթմիշ օլտըղը իտտի՛ալարը նազարը ի՛թիպարէ ալմագլըղըմըղ իճապ էտէր: Օ քէնտիսինի իպն Ուլլահ թէսմիյէ էթմիշ տիր: Օ՝ “Սըրահամ մէվհոււտ օլ

մագտան ագտեմ՝ պէն մէվճուտ իմ, տէտի:”  
 (Յովհ. 8. 58) Օ Ալլահըն մագսէտի շուտըր քի,  
 “ճիւմէտի փէտէրէ ինթիրամ էթտի.քլէրի  
 միսիլիւ, Օղլա տախի ինթիրամ էտէլէր,”  
 (Յովհ. 5. 23) տէտի: Օ քէնտիսինին կիւնահսըզ  
 օլսըզընը իտտի՛ա էտիպ, Եէհուտիլէրէ քէնտի  
 իւզէրինտէ կիւնահ իսպաթ էթմէ.ք խուսուսըն-  
 տա մէյտան օգուսու: Օ քէնտինի Ալլահա  
 եէկեանէ վասըթա ի թէգարրուպ մագամընտա  
 ’արգ էտիյօր: “Պէն (Ալլահըն եէկեանէ միւ-  
 պինի) վասըթա օլմատըգճա, փէտէրէ քիմսէ  
 կէլէմէզ:” (Յովհ. 14. 6) “Փէտէրի տախի Օ-  
 զուլտան, վէ Օղլըն անը իզհար էթմէսինի  
 [մէրամ] էյլէտիյի քիմսէտէն ղայրիսի թանը-  
 մազ:” (Մատ. 11. 27) Օ քէնտիսինի ղէմինին  
 սօն հաքիմի մագամընտա կէօսթէրտի. “Փէտէր  
 հիչ պիր քիմսէյի հիւքմ էթմէզ, ամմա պիւ-  
 թիւն հիւքմիւ Օղլա թէսլիմ էթմիչ տիր:”  
 (Յովհ. 5. 22) Պու վէ էմսալի իտտի՛ալար խու-  
 սուսընտա անճագ իւչ ֆարզտա պուլունմագ  
 միւմքին տիր: Քրիստոս եա պիլէ պիլէ ալտա-  
 տըճը իտի, եա ալտանմըչ իտի, եախօտ անըն  
 իտտի՛ալարը մէր՛ի վէ միւ՛թէպէր իտիլէր:

Հէր հագգանիյէթփէրվէր քիմսէճէ պի-  
 րինճի ֆարզտա պուլունմագլըգ միւմքինսիզ  
 տիր: Քրիստոս պիր ալտատըճը ’էօմրիւ կէ-

չիրմէտի: Օ՛ դավմըն քէնտիսինի մէլիք ի՛լան  
 էթմէք խուսուսընտաքի թէքլիֆինի ըտտ  
 էյլէտի: Քրիստոս չօդ տէֆ՛ա շիֆա վէրմիշ  
 օլարղը քիմսէլէրէ քէնտիսինին էթմիշ օլարը  
 ղը շէյլէրի պաշգալարա սէօյլէմէմէլէրինի  
 թէնպիհ էյլէտի: Օ կերէք քէնտի դավմընըն  
 հիւքիւմտարլարընըն կերէք Բօմալը մէ՛ մուրլէ  
 ըին հիւսն ի թէվէճճիւհլէրինի գազանմաղա  
 չալըչըպ չապալամատը: Օ հիւսն ի ըիզասըյլէ  
 մէղէլլէթ, ֆազը ու զարուրէթլէ վէ թէ՛ատ  
 տիյէ տիւչար օլարագ ՚էօմը կէչիրտի: Օ  
 քէնտինին էօլտիւրիւլէճէյինի ագտէմճէ խա  
 պէր վէրտի, վէ Յուդանըն քէնտիսինի էլէ  
 վէրէճէյի վէ Նէհուտիլէրին քէնտիսինի էօ  
 լիւմէ թէսլիմ էտէճէքլէրի մէ՛ մուլըյլէ, Ն  
 ըուսաղէմէ կիթտի: Թաթլը պիր սույըն աճը  
 պիր մէնպա՛տան դայնամասը նէ՛ գատար  
 միւմքինսիզ իսէ, անըն փաք վէ մուգատտէս  
 թա՛լիմաթընըն տախի պիր ալտատըճըտան  
 զուհուր էթմիշ օլմասը օ գատար միւմքին  
 սիզ տիր: ՚իւլէմա վէ ֆերիսիլէրին միւրայի  
 լիքլէրինի օ գատար զաղապ վէ շիտտէթլէ  
 օրթայա չըգարան, վէ անլէրին ֆէսատ վէ  
 խօտպինլիքլէրինի սէթը էտէն փերտէյի երը  
 թան Զաթըն քէնտիսինին միւրայի իտիլինէ,  
 վէ քիզպ ու հիլլէսինին մէյտանա չըգարըլ



մասըյլէ, բիւսվաի 'ալէմ' օլմագ մուխաթա-  
րասընտա պուլունտըղընա վագըֆ իտիյինէ  
ինանմագըրգ՝ միւմքինսիզ տիր:

Քէզալիք Քրիստոս քէնտինէֆսինի ալտաթ-  
մըչ պիր քիմսէ տախի օլամագ իտի: Քրիստոսըն  
թա'լիմինին սա'իր ճիւմէ թա'լիմէրէ Փա'իզ  
կէլտիյի պիր նօզթա անըն գալպի ինսանիյէ  
վագըֆ օլմասը իտի: Օ ինսանլարըն ախլագ  
ու էվսաֆլարընը օգուր, վէ անլէրին էն  
կիզլի էֆքեարլարընը պիլիր իտի: Օ Պետրո-  
սը, Նաթանայելի, Նիկողեմոսը, կէնճ ըէ'իս  
վէ Պիղատոսը անլէր քէնտի քէնտիլէրինի  
անլատըղլարընտան տահա էյի անլար իտի:  
Օ խիւլեա կէօրէն ղարիպ ֆիքըլի պիր ատէմ  
օլմայըպ, հէփ թա'լիմաթը ղայէթ 'ամելի վէ  
քէնտինի տիկլէյէնլէրին հալ ու իհթիյաճլա-  
ընա մուվաֆըգ իտի: Օ իշպու վագիհ ըու-  
հանի պասիրէթէ մալիք պուլունտըղընտան,  
անըն քէնտինին ասըլ մահիյէթ վէ մէ'մու-  
րիյէթի խուսուսընտա պու գատար եանըլմըչ  
իտիյինէ ինանամայըգ: Պինա'էն 'ալէյհ եէ-  
կեանէ քեամիլ ատէմին — սէօղլէրի պիզտէ  
անըն իլահի հիւքիւմէթ վէ սելահիյէթլէ  
սէօյլէտիյինէ գանա'աթ հասըլ էտէն ատէ-  
մին — քէնտի քէնտիսինի ալտաթմըչ օլմասը,  
վէ քէնտիսինի հէր կիւն կէօրմիւշ օլան ճան

տօսթլարընըն անըն իշպու ալտանըշընա իշ-  
թիրաք էթմիշ օլմալարը ֆարզը՝ պիր թէնա-  
գուզ տըր, վէ անըն մազհար օլտըզը թաս-  
վիպաթ վէ թէվֆիդաթը իլահիյէ էսէրլէրի՝  
քէնտի նէֆսի հագզընտա նահագգ եէրտէ  
պու կիպի 'ազիմ' իտտի'ալէրտէ պուլունան  
քիմնէյէ, օ պու իտտի'ալէրի 'իֆֆէթ ու իս-  
թիդամէթլէ էթմիշ օլսա պիլէ, կէօսթէրի-  
լէմէզ իտի:

Պու սէպէպտէն պիզիմ ֆրիստոսըն քէն-  
տիսինին իտտի'ա էթտիյի կիպի պիր զաթ  
իտիյինի գապուլ էթմէմիզ վիւճուպ թահ-  
թընտա տըր: Պունա ինանմագլըզ վէ անա  
իպն Ուլլահ նազարըյլէ պագմագլըզ՝ անըն  
եա պիր ալտատըճը եախօտ քէնտիսի ան-  
ճագ պիր ատէմ իքէն, քէնտի քէնտիսինի  
սէմատան կէօնտէրիլմիշ իլահի պիր էլլի  
զանն էտէճէք տէրէճէտէ ֆէնա սուրէթտէ  
ալտանմըշ պիր զաթ իտիյինէ ինանմագ գա-  
տար միւշքիլ վէ 'ազլա մուղայիր տէյիլ տիր-  
էօյլէ իսէ ֆրիստոս թապի'ի գուվլէթլէրին-  
իլլէմէսիյլէ թէ'վիլ օլունամայան ախլագի-  
պիր միւ'ճիզէ իտի: Անտէ ինսանա ֆա'իզ  
վէ խարիզ իւլ 'ատէ պիր շէյ վար իտի:  
Անըն ինճիլլէրտէքի թասվիրի սահիհ պիր  
գայա տըր: Զիրա ֆրիստոսըն հայաթը պիր

էմր ի վագը՛ա մագամընտա ասլա պէօյլէ պագափէզիր օլամազ իտի, պիր ույտուրմա՛ ճը մագամընտա, ասլա պէօյլէ մուխթասարճա թա՛րիֆ օլունամազ իտի : Պիզ թուվմաս կիպի «Բապպըմ՛ վէ Ալլահըմ՛» տէյիպ անա սէճտէ գըլաըզըմըզ զէման, պաթըլ ի՛թի-գատա մէյտան վէրմէյօրըզ, լաքին անճագ ինճիլ գույուտաթընըն՝ ագլա մուվաֆըզ վէ զարուրի օլաըզը շէյի իճրա էտիյօրըզ :

Լաքին ախլագի միւ՛ճիզէ իլէ պէրապէր պիր թէճէսսիւտ միւ՛ճիզէ ի վիւճուտիյէսի տախի վագը՛ օլտու : Քրիստոս տիւննայա պիր միւ՛ճիզէ իլէ տախիլ օլտու :

Բապպըմըզըն մէ՛ մուրիյէթ ի՛ ալէնիյէսի միւտտէթի զարֆընտա իճրա էթմիշ օլաըզը միւ՛ճիզէլէրտէն մա՛տա, Անըն զէմինի՛ էօմրիւնիւն իպթիտասընտա վէ ինթիհասընտա անըն իւզէրինտէ իճրա օլունան սա՛իր իքի միւ՛ճիզէ տախի վար իտի : Պունլարտան պիրիսի անըն տօղուչը միւ՛ճիզէսի, տիկէրի տէ էօլիւլէրտէն տիրիլմէսի միւ՛ճիզէսի իտի :

Քրիստոսըն թէճէսսիւտ էթմէսինին լիւ-գումընը կէօրիւպ անլայաճագ օլուր իսէ.ք, անըն թէճէսսիւտինէ ինանմագլըզ տահա գօլայ օլուր : Էկէր կէօսթէրէ պիլիւր իսէ.ք քի, իճրա վէ իթմամ օլունաճագ իշ՝ Ալլահըն

խուսուսի միւտախէլէսինի ճա՛րզ գըլաճագ տէրէճէտէ մուհիմմ իտի, վէ Սլլահըն գալ պինտէ թէճէսսիւտ իչինի միւնասիպ սուրէթտէ իզահ էտէն պիր պա՛րս մէվճուտ իտի, օ թագտիրտէ պու գատար 'ագիմ վէ էմսալըզ օլան պիր վագը՛այա պագմագտա թապ՛էն գուլլանտըզըմըզ սատէտիլիք՝ քէն տիլիլինտէն զա՛իլ օլուր, վէ պիզ անըն իս պաթը իչիւն կէթիլիլէն պիւրհան վէ տէլիլ լէրի խիւլուս իլէ թարթմաղա հազըր օլուրըզ:

Պիր նօզթա ի նազարտան, թէճէսսիւտ իչիւն պիր լիւզում եօզ իտի: Ինսանլար կիւնահտա իլէրի վարմաղա պրագըլա պիլիլը լէր իտի քի, կիթտիքճէ զիյատէ պօզուլ սունլար, վէ թէճավուզլարընըն անը ճէզալէրինի կիթտիքճէ զիյատէ չէքսինլէր: Սլլահը միւտախէլէ վէ ինսանը թախլիս էթմէյէ, եախօտ իւմիտ ի սէլամէթ իլէ անըն ուֆուզընը թէնվիր էթմէյէ մէճպուր գըլան հիչ պիր խարիճի գուվվէթ եօզ իտի: Լա՛ին էկեր սո՛ւն լէր կիւնահտան գո՛ւրբարըլաճագ երեյսէլեր, էկէր տիւնեա պիւսպիլթիւն Սլլահըն տիւլմէնինին, եա՛նի իպլիսին հիւքմ ու նուֆուզընա թէս լիմ էտիլմիչ օլարագ, ախլագի պիր չէօլ հա լինտէ գալմայաճագ իտիյսէ, իլահի միւտա խալէյէ լիւզում ու ինթիյաճ վար իտի:

Միւտախալէ պա'իսի՝ Ալլահըն էվսաֆըն-  
տա մէվճուտ տըր: Ղայէթ իւլ զայէ Գուտ-  
տուս պիր Զաթ մագամընտա, Օ տիւնեա-  
տան կիւնաս լէքէսինի գալտըրմագ իսթէյէ  
ճէք իտի: Նիհայէթսիզ մուհապպէթի հա"իզ  
պիր Զաթ սըֆէթիյէ, 'ատալէթինէ մուվա-  
ֆըզ օլարագ իճրա օլունա պիլիր իսէ, քէն-  
տինին ինսան էվլատլարընը ախլագի էօլիւմ-  
տէն գուլթարմագ իսթէյէճէք իտի: Պու  
կիպի պիր Ալլահըն ինսանլարը գուրթարմա-  
ղա չալըչմասընա թէ'աճճիւպ օլունմամալը  
տըր. ինսանըն ֆիտիյէ ի նէճաթլէ գուր-  
թուլըչը իչիւն պիր շէյ էթմէմիշ օլսա իտի,  
Ալլահըն քէրէմ վէ հիքմէթինէ ինանմագ  
պիզճէ միւշքիւ օլուր իտի:

Պինա'էն 'ալէյհ Ալլահըն թէվասիւթ վէ  
միւտախէլէսի՝ ինանըլմագ պիր շէյ տէյիւ  
տիր: Ալլահ քէնտի մագսէտինի սա"իր պիր  
եօլ իլէ պաշա չըգարամագ իտի, տէյէմէզ իսէք  
տէ, թէճէսսիւտին անըն իչպու զայէ ի մագսու-  
տընա զայէթլէ մուվաֆըզ իտիյինի կէօրէ պի-  
լիրիզ: Կիւնասքեարլարըն իէլասքեարը՝ քէն-  
տիսի կիւնասքեար օլամագ: Քրիստոս միւ'ճի-  
զէ իլէ տօղմուշ օլտըղընտան, Աղամըն էվ-  
լատ ու էնսալընտան հէր պիրինին թէվէր-  
րիւս էթմիշ օլտըղը ֆէսատ թօխումընտան

վարէսթէ իտի : Ինսանլարըն էմնիյէթ ի թամ-  
 մէսինի գաղանմագ իչիւն, խէլապետար քէն-  
 տիսի պիր ատէմ օլմալը տըր : Քրիստոս  
 տիւնեայա պիր սէրաֆիմ եախօտ պիր մէլէք  
 մագամընտա տէյիլ, անճագ պիր ատէմ սը-  
 ֆէթիյէ կէլտի : Օ ինսանլըղա պիր պալիղ  
 սըֆէթիյէ կիրմէտի, լաքին պիր չօճուգ  
 հալինատ տօղտըղընտան, վէ սա'իր ատէմլէր  
 միսիլիւ չօճուգլըգ վէ կէնճլիք ահվալը իչին-  
 տէն կէչտիյինտէն, ինսանըն գալպինէ տահա  
 եագըն կէլիր : Ալլահ թարաֆընտան կէլէն  
 պիր մէլէք էլի պիզէ պիր էօրնէք օլամագ  
 իտի : Լաքին Քրիստոս պիր ատէմ սըֆէ-  
 թիյէ, հէր խուսուստա պիզիմ կիպի թէճ-  
 րիպէ օլունմըչ, աճլըգ վէ սուսըղլըղա, եօր-  
 ղունլըղա վէ էօլիւմէ վագըֆ պուլունմըչ,  
 ինսանլարըն մուխալէֆէթինէ վէ պուղղ ու  
 'ատամլէթինէ օղրամըչ, վէ սէօղլէրինէ էն էյի  
 տօսթլարը թարաֆընտան պիլէ եակլըչ մա'նա  
 վէրիլմիչ օլմաղլէ, պիզէ քեամիլ էօրնէք  
 օլուր : Անըն 'էօմրիւ պիզիմքինէ օ գատար չօգ  
 պէկզէր քի, պիզ անըն էսէրլէրինէ իգթիֆա  
 վէ իմթիսալ էտէ պիլիբիզ : Պիր ատէմ սըֆէ-  
 թիյէ, Օ Ալլահըն հուզուրընտա պիզիմ իչիւն  
 վէքեալէթ էտէ պիլիր : Օ պաքիրէնին օղլու  
 իտի, վէ օ քէնտինին վիճուտ վէ ըուհը

ինսանիտինի քէնտիտի իլէ պէրապէր սէմայա կէօթիւրտիւ :

Լաքին Քրիստոսըն ինսանտան զիյատէ պիր շէյ օլմասը լազըմ տըր : Պիզ Ֆիտիյէ ի նէճաթլէ գուրթուլա պիլմէք իչիւն, իրատէ վէ էվսաֆը իլահիյէնին պիզէ պէյան օլունմասը լազըմ տըր : Քրիստոս էզէլտէն պէրուֆէտէրին գուճազընտա պուլունմըջ օլտըզընտան, պու շէյլերի պիզէ պէյան էտէ պիլիր : Պիզ Ալլահըն մուհապպէթինի էն մուզնի՝ վէ մուհարրիք շէքլ ու սուրէթտէ կէօրմէյէ միւհթաճ իզ, ինսան խայալը օլ մուհապպէթին, ատէմին կիւնահլարընըն 'աֆվ օլունմասը իչիւն լէքէսիզ իպն իւլ ինսանըն իխթիյարի ֆէտա ի նէֆս էթմէսի գատար միւհէսսիր օլան պիր արզու իպրազ էթմիշ օլմասընը թէխայեիւլ էտէմէզ : Ալլահ պիզ կիւնահքեարլարը օ գատար սէվտի քի, քէնտի իպն ի վահիտինի վէրտի : Քրիստոս պիզ կիւնահքեարլարը պու գատար սէվտի քի, պիզի գուրթարմագ իչիւն միւլիմանէ վէ ըէզիլանէ պիր էօլիւմէ բազի օլտու : Իշթէ ինսանը թէվպէ էթմէյէ վէ մուգապէլէթէն Ալլահը սէվմէյէ սէվզ էթմէք իչիւն 'արզ ու թագտիմ օլունա պիլէն էն գուվէթի պա'իս : Ինսան սուրէթինէ կիրմիշ Քէլամըն թէճէս :

սիւտիւ, հայաթը վէ էօլիւմիւ՝ պիլմէյէ էն զիյատէ միւհթաճ օլտըղը շէյ հազզընտա, եա՛նի Ալլահըն քէնտիսինի քէնտի լիյագաթ-սըզըղընա ըաղմէն, սէվտիյի խուսուսընտա ին-սանը իգնա՛ վէ իսքեաթ էթմիշ տիր: Քրիստոսըն թէճէսսիւտիւ՝ ինսանա, կիւնահա գարչը օղրաշմագ էմր ի միւշքիլինտէ, ճէսարէթ վէ իւմիտ վէրիր: Ճիւմլէյէ գատիր խէլասքեար քէնտինին թարաֆընտա տըր. օ եալընըզ տէյիլ տիր, անճագ լութֆ ու ՚ինայէթ անը թութմըշ տըր. կիւնահալարը իչիւն քէֆարէթ էտիլմիշ օլուպ, շիմտի տէ իղվա վէ թէճըիւպէյէ գարչը գօմագ, գալպճէ վէ սիրէթճէ մուգատտէս օլմագ իչիւն Քրիստոսըն եարտըմընա մաղհար օլաճաղը վա՛տընա մալիք տիր:

Էօյլէ իսէ իչթէ ասըլ պիւրհան պու տըր. Քրիստոսըն հայաթ վէ թա՛լիմաթընտա կէօրտիւյիւմիւզ իւզրէ, պիզ անըն ինսանտան զիյատէ պիր շէյ օլտըղընա իգնա՛ էտէն շէյէ — անըն իպն Ուլահ օլտըղընա — տա-  
 "իր օլան իտտի՛աօընա մալիք իզ, վէ օլ իտտի՛պը անըն սըհէթ վէ մեր՛իյէթի-  
 նի թէսլիմ ու ի՛թիրաֆ էթմէքտէն պաշ-  
 գա պիր եօլ իլէ թէֆսիր ու իզահ էտէ-  
 մէյիզ: Ալլահըն ՚աղիմ մուհապպէթինէ



մալիք իզ, վէ պիթթապի՝ իշպու մուհապպէ-  
 թին Սլլահը ինսան լէհինատէ թէվասսիւթ  
 վէ միւտախէլէյէ սէվգ էտէճէյինի մէ՞մուլ  
 էտերիզ, Մէյտանտա ինսանըն պէօյիւք բու-  
 հանի իհթիյաճընը, վէ իշպու իհթիյաճըն  
 Քրիստոս թարաֆընտան հէր ճիհէթլէ օ դա-  
 տար միւքէմմէլ սուրէթտէ տէֆ՝ ու թէսվիյէ  
 էտիլմիշ օլտըղընը կէօրիւրիւզ քի, անը խէ-  
 լաս իչիւն Գուվվէթ Ուլլահ վէ Հիքմէթ Ուլ-  
 լահ 'ատտ էթմէքլիքտէն քէնտիմիզի ալա-  
 մայըզ : վէ 'իլավէ էտէ պիլիբիզ քի պիլ-  
 ճիւմլէ միլլէթլէրին թարիխինին իսպաթ էթ-  
 տիյի իւզրէ, ինսան՝ տիյանէթփէրվէր պիբ  
 թապի՝աթա մալիք տիր, վէ թէճէսսիւտ ին-  
 ճիլի օլ թապի՝աթըն իհթիյաճաթընը օ դա-  
 տար քեամիլ սուրէթտէ տէֆ՝ ու թէսվիյէ  
 էտէր քի, կէրչի պու ինճիլ իւմմի քիմսէլէր  
 թարաֆընտան վէ 'ալիմ՝ օլմասը իլէ պէրա-  
 պէր վիւճուտճէ պիբ նէվ՝ զա՝աֆտան միւզթա-  
 ըիպ պուլունան, վէ պէլաղէթլի պիբ խաթիպ  
 օլմայան Պօղոս թարաֆընտան վա՝զ էտիլմիշ  
 խսէ տէ, քիլիսէտէ հէր նէվ՝ մուխալէֆէթ  
 վէ իսթիհզայա բաղմէն, նէշվ ու նէմա պուլ-  
 մուշ տըր, թա քի իւշ 'ասը կէչմէզտէն էվվէր  
 միւթէմէտտին 'ալէմին պիբ շօգ դըսմը անըն  
 հիւքմ՝ ու նուֆուզը ալթընա կիրմիշ տիր :

Պինա՞նն 'ալէյ՛ն պիզ իպն Ուլլահըն թէ՛  
 ճէսսիւտիւնիւն հագիզաթընը դապուլ էտէ՛  
 րիզ: Քրիստոս միւ՛ճիզէ իլէ տողմուշ տըր: 0  
 զանն էտիլտիյի կիպի Յովսէփին օղլու  
 տէյիլ իտի, անճագ Մարիամ անը "Բուհ իւլ  
 Գուտստան համիլէ պուլունարագ" (Մատ. 1.  
 18) տօղուրտու, վէ "Միւթա՛ւալըն գուտրէթի"  
 (Ղու. 1. 35) Մարիամա — օլ 'իֆֆէթլի վէ  
 'իսմէթլի պաքիրէյէ կէօլկէ օլտու: Յիսուս՝  
 կիւնահարզ — եալընըզ հէփ եէնի տօղան չօ-  
 ճուգլարըն օլաճաղը կիպի ֆի՛իլճէ կիւնահարզ  
 տէյիլ, անճագ կիւնահա պիր կէօնէ մէյլի օլ-  
 մագսըզըն տօղմուշ իտի: Թապի՛ի պիր էմր ի  
 վագը՛ա մագամընտա, էմր ի թէճէսսիւտ՝ թա-  
 պի՛աթըն ճէրէյան ը միւ՛թատընտան պիր ին-  
 հիրաֆ իտի իսէ տէ, պիզ անըն թապի՛աթա  
 մուխալիֆ իտիյի իտտի՛ասընտա պուլունամագ  
 ըզ: Պու մէս՛էլէյէ 'ալագատար եէկեանէ 'իլմ՝  
 օլան մէպհէս ի հայաթ՝ պիզէ քէնտի քէնտի-  
 լիյինտէն հասըլ օլմանըն պիր միսալընը կէօս-  
 թէրէմէզ, վէ հագզըյէ իսթինթաճ էտէր.քի,  
 թապի՛աթըն ճէրէյանը՝ ատիսինտէ պէօյէ պիր  
 միսալ մէվճուտ տէյիլ տիր: Լաքին Ալլահըն  
 գուտրէթ ի խալիզիյէսինէ ինանանլար՝ Քրիս-  
 տոսըն միւ՛ճիզէքեարանէ տօղուչընըն իմքեանը-  
 նը թէսլիմ ու ի՛թիրաֆ էյլէմէլի տիրլէր, վէ

պիղ իշպու միւ՛ճիզէքեարանէ գուտրէթին  
 իճրա մէվզը՛րինէ գօնմասընա սէպէպ ի քեաֆի  
 վէ մէզքիւր գուտրէթին իճրա մէվզը՛րինէ  
 գօնմուշ իտիյինէ տէլիլ ի քեաֆի տախի  
 կէօսթէրմէյէ մուզթէտիր օլունճա, իշպու  
 իմքեան իհթիմալ օլուր: Պիղ պունլարըն իքիսի-  
 նի տախի կէօսթէրտիք, վէ իշպու սէպէպ վէ  
 տէլիլին գուվվէթինէ իսթինատէն, թէճէս-  
 սիւտ միւ՛ճիզէսինի թարիխ ի ինսանիտէ պիր  
 էմր ի սահիհ մագամընտա գապուլ էյլէտիք:

Քէզալիք էկէր Գրիստոս Իպն Ուլլահ իսէ,  
 անըն՝ աճիպ՝ ամէլէր, եա՛նի միւ՛ճիզէլէր իճրա  
 էտէճէյինի մէ՛մուլ էթմէլիյիզ: Եէնի վէ տա-  
 հա՛ ալի սընըֆա մէնսուպ օլան պիր զաթ՝  
 տիւնեայա տախիլ օլունճա, պիղ եէնի նէ-  
 թիճէլէրին հուսուլինէ մունթազըր օլուրըզ:  
 Ինսան կէրէք թէքէմիւլ գա՛րիտէսինին պիր  
 մահսուլը մագամընտա, կէրէքսէ տօղրուտան  
 տօղրույա եարատըլմա՛ ամէլի իլէ տիւնեայա  
 կէլմիշ օլսուն, պիղ պիլիբիզ քի, օ տիւն-  
 եատա քիւրէ ի արզըն թարիխինին փէք կէճ  
 պիր զէմանընտա զուհուր էյլէմիշ տիր: Պիր  
 վագթ վար իտի քի, օ զէման քիւրէ ի ար-  
 զըն եէկեանէ սէքէնէսի զայր ի նաթըգ հայ-  
 վանլար իտիլէր: Լաքին պիր զէման կէլտի  
 քի անտէ տահա՛ ալի ըիւթպէտէն պիր մախ-

լուգ օլան ինսան զուհուր էյլէտի : Օ քէն-  
տիսի իչիւն ալէթլէր եափտը , մէսքէնլէր ին-  
չա էյլէտի , աթէչ եազարագ ըսընտը , վէ  
Ֆիքր ու թէսավուրլարընը իզան իչիւն լի-  
սան իճատ էյլէտի :

Պի'այնիհի ինսանտան տահա պէօյիւք օլան  
զաթ , Ալլահըն թէճէսսիւտ էթմիչ Օղլու՝ տիւն-  
եայա կէլինճէ , անտէն սա"իր ատէմլէրին տա"ի-  
րէ ի իգթիտարլարը խարիճինտէ օլան իչլէր իճ-  
րասընը մէ"մուլ էթմէքլիյիմիզ ճա"իզ տիր :  
Էկէր Ալլահ քէնտի Օղլունը տիւնեայա կէժն-  
տէրիր իսէ , Անա ի'թիմատնամէ վէրիր : Անըն  
զուտտուս էվսաֆը վէ բուհանի թա'լիմաթընըն  
հիքմէթի՝ էհէմիյէթ ճիհէթիյլէ պիրինճի  
տիրլէր : Օ թապի'ի 'ամէլտէ 'աճա"իպաթ վէ  
միւ'ճիզաթ իճրա էթսին էթմէսին , անըն հէր  
հալտէ իչպու էվսաֆ ու հիքմէթէ մալիք օլմասը  
մուգթազի տիր : Էկէր օ պու շէյլէրէ մալիք  
պուլունմասա իտի , միւ'ճիզլէրինին չօգլըղը՝  
պիզի անըն Ալլահտան զուհուր էթմիչ իտի-  
յինէ ասլա իզնա' էտէմէզ իտի : Լաքին չու վար  
քի ֆրիստոս ճահիլ վէ կիւնահքեար օլան քիմ-  
սէլէրէ կէլտի : Քրիստոսըն թա'լիմաթը ան-  
լէրին Ֆիքր ու թէսավուրլարընըն ֆէվզինտէ  
օլտըզլարը շէօյլէ տուրսուն , չօգ տէֆ'ա  
անլէրէ թապան թապանա զըտտ իտիքլէրին-

տէն, անլէրին Անըն հիբմէթ վէ գուտրէթինի  
 թագտիր ու ի'թիրաֆ էթմէմէլէրի գապիւ  
 իտի: Պունտան պաշգա, մուգատտէս պիր  
 էվսաֆ՝ մազհարը թագտիր օլմագ իչին  
 վազթա միւհթաճ տըր:

Էքսէր քիմնէլէր՝ Բրիստոսը, անըն էվսաֆ  
 ֆընըն թամմ գուվլէթինի հիսս էտէճէք տէ-  
 ըէճէտէ սըզը սուրէթտէ պիլէմէզլէր իտի:  
 Բրիստոս իլէ թէք պիր միւլագաթ՝ հագի-  
 գաթըն Անգրէաս վէ Նաթանայէլ կիպի խա-  
 լիս թալիպլէրինի միւթէ՝ էսսիր գըրըպ ճէլպ  
 էթմէյէ քեաֆի իտիյսէ տէ, Բրիստոսըն  
 մու'ասըրլարընտան էքսէրիսի սու'ի զանն վէ  
 պաթըլ ի'թիրգատլարընտան նաչի, Անըն իլա-  
 հի կիւզէլլէրինի կէօրէմէտիլէր: Լաքին պու  
 կիպի քիմնէլէրին տախի նազարը տիգգաթլա-  
 ըը ճիամանի միւ'ճիզէլէր իլէ ճէլպ օլունա  
 պիլիր իտի: Իչպու միւ'ճիզէլէր՝ անլէրին օլ  
 միւ'ճիզէլէրի իչլէյէն զաթը տահա տիգգաթլէ  
 թէֆթիչ ու մու'այէնէ էթմէլէրինէ պա'իս  
 օլա պիլիր իտի, վէ օ զէման անլէր Բրիս-  
 տոսըն իլահի մէ՝ մուրիյէթինին տահա 'ալի  
 բուհանի էսէր վէ տէլիլէրինի թագտիր էտէ  
 պիլիրլէր իտի:

Էկէր պիզ Բրիստոսը խարիզ իւլ 'ատէ  
 պիր զաթ մագամընտա գապուլ էտէր իսէք,

վէ միւնաստիպ օլմալարը իլէ պերասպէր, զայր է քեաֆի տիրէր, Քրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ էտէճէյինի թէքրար պէ թէքրար խապէր վէրտի: Օ քէնտի շակիրալէրինէ էօլէճէյինի, վէ իւշ կիւնտէն սօկրա, թէքրար գըյամ էտէճէյինի տէֆ'աթլէ սէօյլէտի: Էկէր էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէմիշ իսէ, օ թագտիրտէ անըն վա'տը եէրինէ կէլմէմիշ հալտէ գալըյօր: Պինա'էն 'ալէյհ անըն տիկէր վա'տլարընըն իճրա օլունաճագլարընա նա'սըլ էմին օլա պիլիբիզ: Էկէր օ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէմիշ իսէ, տէմէք քի տիւշմէնլէրի անըն իւզէրինէ զալէպէ չալմըշար տըր. քէնտինին 'ալի հայաթընըն իշի մաղլուպիյէթտէ գարար գըլմըշ, վէ ֆէտէր Ալլահ Քրիստոսը նէվ է պէշէրին «վասըթասըյլէ Ալլահա թէգարրիւպ էտէնլէրի քեամիլէն խէլաս էթմէյէ գատիր» ('Իպր. 7. 25) Խէլասքեարը սըֆէթիյլէ գապուլ էթտիյինէ պիզի իգնա' վէ իլզամ էտէր նէվտէն, հիշ պիր միւհր անա վազ' էթմէմիշ տիր: Տինիմիզ Քրիստոսըն գըյամը միւ'ճիզէսինին կէրչէք եախօտ եալան օլմասընա կէօրէ, գա'իմ եախօտ սագիթ օլուր:

Պու' միւ'ճիզէլէրին էն պէօյիւյիւ իտի: Ղազարոս' 'էօմրիւնէ անճագ պիր գաշ սէնէ զամմ օլունտըգտան սօկրա, եինէ էօլմէք իւզ-

րէ գըյամ էյլէտի: Քրիստոս իսէ ոյգույա վարանլարըն թուրֆանտասը օլարագ, վէ էօլիւմ իւղէրինէ իլ էլ էպէտ զալիպ կէլերէ.ք էօլիւլէրտէն գըյամ էյլէտի: “Թապի’ի ճէսէտին,” “Բուհանի ճէսէտէ” թէպէտտիւլիւ, իսթէր գըյամը զէմանընտա, իսթէր սէմայա ’ուրուճը զէմանընտա վուգու’ պուլմուշ օլսուն, բուհանի ճէսէտ իլէ իտի.քի Քրիստոս սէմայա կիրտի, վէ էկէր պունու սահիհ տէյիւ գապուլ տէր իսէ.ք, պիզ Քրիստոսա պիլճիւմլէ կէրչէ.քտէն ինանանլարըն ճէսէտլէրինին ’այնի վէճհլէ գըյամ էտէճէքլէրինի պիլիբիզ: ’Աճէպա էօլիւլէրտէն տիրիլմէ.ք միւ՛ճիզէսինէ ինանմագլըզ ’ազլա մուվաֆը՞զ մը տըր:

Միւ’թէրիզլէր՝ էօլիւլէրտէն տիրիլմէ հի.քեայէսինին արթըզ մահիրանէ սուրէթտէ իւճատ օլունմըշ պիր հիլէ վէ տօլանտըրըճըլըզ իտիյի իտտի’ասընտա պուլունմայօրլար: Ինճիլլէրին սուրէթ ի իֆատէսի կէօսթէրիբ քի ինճիլ մուհարրիլէրի եազտըզլարը շէյլէրէ ինանըրլար իտի: Պու թագտիրտէ եա Քրիստոս գըյամ էթմիշ տիր, եա տա անըն գըյամ էթմիշ իտիյի ֆիքր ու ի’թիգատը՝ զիհնճէ պիր վէհմ ու գուրունտու իւղէրինէ միւ՛էս սէս տիր, իտտի’ա օլունույօր քի Քրիստոսըն թապի’լէրի՛ ֆէվզ էլ ’ատէ թէ’ասսիւպլէրի

Էանասընտա , անը կէօրտիւլէր տէյիւ գուրուն  
 տու էյլէմիչլէր տիր : Լաքին պիր տէֆ'ա գը  
 յամըն հալ ու վագը'ալէրինի կէօզ էօնիւնէ  
 կէթիրէլիմ : Անլէր կէրէք միւնֆէրիտէն կէ  
 րէք միւճթէմի'էն անը թէքրար պէ թէքրար  
 կէօրտիւլէրինի զանն էթմիչլէր տիր : Անլէր  
 եալընըզ անը կէօրտիւլէրինի տէյիւ , հաթ  
 թա անըն իլէ սէօյլէշտիքլէրինի տախի զանն  
 էյլէմիչլէր տիր : Վէ անլէր հալ ը ինթիզար  
 ու վէճտտէ օլմայըպ , պիւս պիւթիւն եէ'ս  
 ու Ֆիւթուր կէթիրմիչլէր իտի : Անլէր քէնտի  
 լէրին հէփ իւմիտլէրի պօշա չըգմըշ , վէ տիւշ  
 մէնլէրի անա զալիպ օլմուչլար տըր , զանն ու  
 զէհապըյլէ Էֆէնտիլէրինի պրագըպ գաչմըշ  
 լար իտի : Վէ անըն մէզարը փէք եագըն օլտը  
 ղընտան , անլէր թապի'աթըյլէ , Քրիստոսըն  
 ճէսէտի հալա մէզարտա մը տէյիւ մի տիր , տէ  
 յիւ կէօրմէյէ կիտէրէք , գըյամ հիքեայէսինին  
 սահիհ օլուպ օլմատըղընը թահգիգ էթմէյէ  
 չալըչաճագլար իտի : Էկէր ճէսէտ՝ Քրիստո  
 սըն տիւշմէնլէրինին էլլէրինտէ պուլունմըշ  
 օլսա իտի , անըն գըյամը հիքեայէսինի ճէրհ  
 էթմէք իւզրէ , անը մէյտանա չըգարըրլար  
 իտի : Պիզ Քրիստոսըն անճագ պայըլմըշ վէ  
 սօնրա այըլարագ կիզլի պիր եէրտէ սագլան  
 մըշ իտիյի իտտի'ասընա տա ինանամայըզ : Պու



կիպի կիզէնմէ միւշքիւ պիր իշ օլուր իտի, վէ  
 միւմքին իսէ անճագ իքի եօլտա իզահ էտիլէ  
 պիլիր: Եա ֆրիստոս 'ալէնէն կէօրիւնմէյէ  
 գօրգույօր իտի, եա տա օ գըյամը մասալը-  
 նա տիւնեայը ույանտըրմագ իչիւն գաստէն  
 սա'իրլէր իլէ իթթիֆագ էթմիշ իտի: Պու ի-  
 զահլարտան հիշ պիրիսի Բապպըմըզըն ինճիլ-  
 լէրտէ վասֆ ու թա'րիֆ օլունան ախլագ ու  
 էվսաֆընա մուվաֆըգ տիյիլ տիր: Նէ տէ պու  
 կիպի հիլէ վէ թէզվիրին մագհարը մուվաֆ-  
 ֆագըյէթ օլաճագընա ինանմագլըգ 'ագլա  
 մուվաֆըգ տըր: Էկէր օ պու վէճհլէ եաչամագ-  
 տա օլա իտի, քէնտիսինի թանըյան պիկլէրճէ  
 քիմսէլէրին պա'զըսը անը կէօրիւպ թանըր-  
 լար, վէ օ զէման հիլէ վէ եալանճըլըզը մէյ-  
 տանա չըգար իտի: Պիր տէֆ'ա իլք շակիրտ-  
 լէրին քէնտի տինլէրի ուղուրընա նէլէր չէք-  
 տիքլէրինի կէօզ էօնիւնէ կէթիրինիզ: Անլէր  
 մահպուսիյէթի, էլէմ ու իշքէնճէյի վէ էօ-  
 լիւմիւ նէ գատար հազըր կէօնիւլ իլէ գա-  
 պուլ էթտիլէր. պու շէյլէր իսէ անլէրին իւզէ-  
 րինէ եալընըզ ֆրիստոսըն գըյամը հագիգա-  
 թընա ինանմալարընտան նաչի կէլմէքտէ իտի:  
 Պունտան պաչգա պիզ Պօղոսըն շէհատէթինէ  
 մալիք իզ: Պօղոս պիր շահիտ ի 'այն տէյիլ  
 իտիյսէ տէ, եինէ տէ Պետրոսըն միւսաֆիրի

օլտու, վէ Յակոբոս իլէ կէօրիւշիւպ գօնուշ-  
տու, վէ Թէ'ատտի էտիճի իքէն պիլէ խրիւ-  
թիլյանլարըն դըյամ էթմիշ պիր խէլասքեա-  
րանէ գատար քեամիլ սուրէթտէ ինանմագ-  
տա իտիքլէրինի կէօրմիւշ օլմալը տըր, եա  
եօգսա տին ի Մէսիհիյէ ճէլպ օլունմագ իտի:

Գըյամընտան սօկրա, Բապպըմըզըն պիր  
գաշ տէֆ'ա կէօրիւնմէսի քէյֆիյէթի, վէ  
մուխթէլիֆ հիսապլարըն Թէ'լիֆ ի պէյնլէրի  
իշի շարիհ վէ միւֆէսիրէ 'ա'իտ օլտըզըն-  
տան, պիզ պունտան պահսա կիրիշմէյէճէ-  
յիզ: Պիզէ 'ա'իտ օլան խուսուս' ֆրիստոսըն  
էօլիւլէրտէն տիրիլմէսի տիր: Իշպու միւ'ճի-  
զէյի սահիհ տէյիւ գապուլ էյլէտիյիմիզ հալ-  
տէ, տիկէր Ինճիլ միւ'ճիզէլէրինի գապուլ  
էթմէք խուսուսընտա պիր կէօնէ միւշքիլաթա  
օղրամագըզ: Էկէր Ինճիլ հիքեայէսինտէ մու-  
հարրէր օլան ֆէվզ էթ թապի'ա գուվվէթին  
էն 'աճիպ իզհար ու պէյանը՝ պիր վագը'ա ի  
թարիխիյէ իսէ, օ թագտիրտէ փէք օ գա-  
տար կէօզէ չարփմայան սա'իր պիլ ճիւմէ  
միւ'ճիզէլէրէ ինանմագ գօլայ պիր շէյ տիր:

Պիզ պիզ գաթ ֆրիստոսըն քէնտի 'ամէլէ-  
րինին ճիւմէսինտէն տահա 'աճիպ օլտըզընը  
կէօսթէրտիք: Անըն ախլագ ու էվսաֆճա  
տիլպէր վէ քեամիլ օլտըզընը, տուտագլարըն

տան ինսանլարըն սա՞իր հէր հանկի մէնպա՛-  
 տան իշիթտիքլէրինտէն տահա 'ամէլի, ախ-  
 լադի թա՛լիմլէր կէվհէրլէրի սաչըլան պիր  
 մու՛ալլիմ՝ օլտըղընը, շախսի թէ՛ սիրինի ինսա-  
 նըն քէնտիսինի փաք վէ խայրխահանէ պիր  
 հայաթա եիւքսէլտէն գուվվէթ մագամընտա  
 հիսս էթտիյի, վէ նուֆուզ ու թէ՛ սիրի հիչ  
 պիր զէմանտա շիմտիքինտէն գուվվէթլի օլ-  
 մամըչ օլան զաթ իտիյինի, պիր շէրիր մա-  
 գամընտա խաչա չըգարըլմըչ օլմասընա ըաղ-  
 մէն, ինսանլարըն գալպլէրինի դայէթլէ ճէլպ  
 էյլէմիչ օլտըղընը, վէ պու կիպի պիր զաթըն  
 եաչատըղը 'ասըն մահսուլը օլմատըղընը, վէ  
 զահիրտէ կէօրիւնտիւյիւ կիպի, պիր քէօյլիւ  
 եհհուտիտէն զիյատէ պիր շէյ օլտըղընը կէօր-  
 տիւք: Պա՛տէհու իսպաթ էթմէյէ չալըչտըգ  
 քի, էկէր Բրիստոս՝ ինսանտան զիյատէ պիր  
 շէյ իտիյսէ, գուտրէթ ի ինսանիյէնին ֆէվգին-  
 տէ 'ամէլլէր իճրա էթմիչ օլտըղընա ինանմագ  
 մա՛գուլ տըր: Միւ՛ճիզէլէրին թապի՛աթա մու-  
 խալիֆ 'ամէլլէր օլմայըպ, անճագ թա-  
 պի՛աթըն գուվվէթլէրինի գուլլանմաղա գատիր  
 օլան Զաթըն հուսուլէ կէթիրտիյի էսէրլէր օլ-  
 տըղլարը պէտիհի տիր: Նասըլ քի ինսան՝  
 իւք տէֆ՛ա տիւնեայա կէլտիյինտէ, իչպու  
 գուվվէթլէրի՝ զայր ի նաթըգ հայվանլարճա

միւմքինսիղ օլան նէթիճէլէր հուսուլէ կէթիր-  
մէյէ գուլլանմըշ տըր, էօյլէ տէ ինսանտան  
զիյատէ պիր շէյ օլան Յիսուս Քրիստոս՝  
տիւնեայա տախիլ օլտըղընտա, պու գուվ-  
վէթլէրի ինսանլարճա միւմքինսիղ օլան նէ-  
թիճէլէր հուսուլէ կէթիրմէյէ գուլլանմըշ տըր:

Քրիստոս Մէսիհ սըֆէթիյլէ միւ՛ճիզէլէր  
իճրա էյլէտի: Մենն միւ՛ճիզէլէր իճրա էտէ-  
ճէյի էվվէլտէն խապէր վէրիւմիշ օլուպ, քէն-  
տիսինին մէ՛ մուրիյէթ ի մէսիհիյէսինին պիր  
տէլիլի իտիլէր: Հաքին միւ՛ճիզէլէր իպն Ուլ-  
լահա եագըշըր շէյլէր, վէ իզհար ու պէյան  
օլունմասը իչիւն կիւզէլ պիր վասըթա իտի-  
լէր: Իշպու միւ՛ճիզէլէր վասըթասըյլէ անըն  
գուվվէթ ու գուտրէթի պէյան օլունտըղը  
կիպի, բահմ ու շէֆգաթը, մուհապպէթ վէ  
մէվէտտէթի վէ ՛աֆվ ու զուֆրանը տախի  
իզհար ու պէյան օլունմըշլար տըր: Միւ՛ճի-  
զէլէր՝ խալզը քէնտիսինին սէօղլէրինի տիկլէ-  
մէյէ ճէլպ էթմիշլէր, վէ անըն էն միւ՛ էսսիր  
նութգլարընտան պիր դաշընըն իրատընա վէ-  
սիլէ օլմուշլար տըր: Շիֆա միւ՛ճիզէլէ-  
րի՝ բուհանիճէ շիֆա պուլմանըն պիր թէմ-  
սիլի իտիլէր, վէ եքիսի չօգ տէֆ՛ա պիրի-  
պիրլէրինէ մէրպութ իտիլէր, զիրա խասթա-  
նըն իմանը՝ սըհհէթ ի պէտէնիյէ թէ՛ մին էթ-

տիրտէն պաշգա, անա “սէնին կիւնահլարըն  
սանա 'աֆիլ օլունտու,” (Մատ. 9. 2) թէ՛ մի-  
նաթընը տախի վէրիւր իտի :

Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմիզին իճրա էյլէ-  
տիյի միւ՛ճիզէլէրտէն պէրթաֆսիլ պահս էթ-  
մէք շիմտիքի մագսէտիմիզէ թէվաֆուգ էթ-  
մէզ, անճագ մագսէտիմիզ պիզլաթ քէնտիսի-  
նին իճրա էյլէտիյի 'ամէլէրին քեաֆֆէսինտէն  
պէօյիւք իտիյինի վէ հաթթա տօղուչը, էվ-  
սաֆ ը զաթիյէսի, էօլիւմիւ վէ գըյամը խու-  
սուսընտա միւ՛ճիզէլէրին միւ՛ճիզէսի քէնտիսի  
օլտըղընը պէյան էթմէք եօլըյլէ քէնտիսինէ  
օլան իման վէ մուհապպէթիմիզէ թագվիյէթ  
վէրմէքտէն 'իպարէթ տիր :



Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint, mirrored bleed-through from the reverse side of the page.

1926

Handwritten text, possibly a name or title, appearing as a faint, mirrored bleed-through from the reverse side of the page.



100 p. w. p. w.

Հիշատակ հիշատակ

1936 Վերստահություն

Հիշատակ հիշատակ



İBB Atatürk Kitaplığı



\* 1 4 0 5 6 0 \*

